

Cíklo 37.
16. říjembra.

Somhaj Bóh!

Letník 27.
1917.

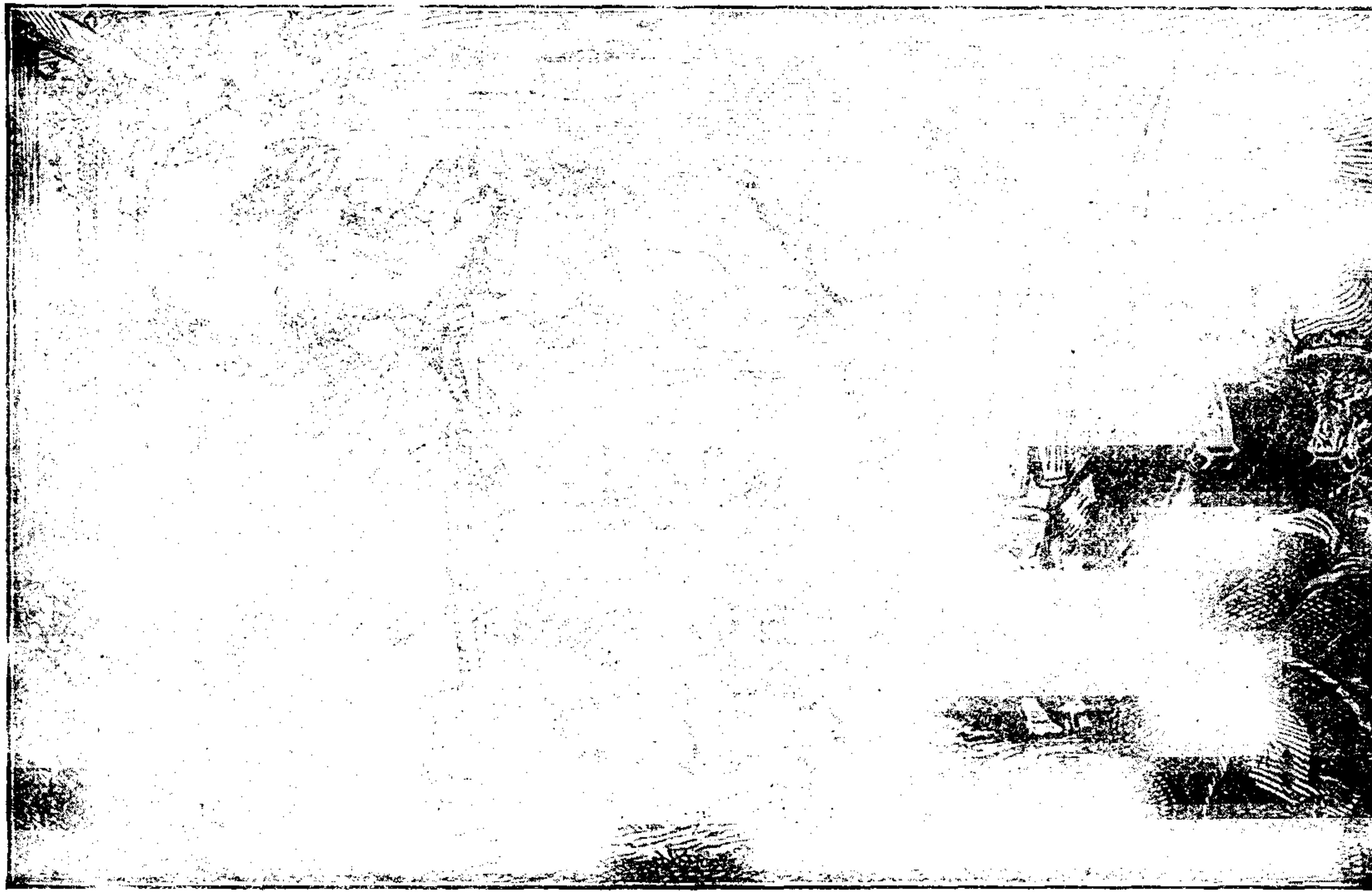
Sy-li spěval,
Pilne dželał,
Strøja će
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Prez spar merný
Čerstwość da.

Njech ty spěvaš,
Swérne dželaš
Wśedny dny;
Dzeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

→ Serbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa ho kójdu žobotu w Smolerjež knihicžischczeřni w Budyschinje a je tam sa schtwórlétetu pschedpłatu 40 pj. dostacž

15. njedžela vo ſvjatej Trojizh.

1. líst na Korinthijskich 10, 29.

I.

Džak, džak a jažo džak na ho Bohu daež wot cžlowjekow, wožebje wot naž, hnu tola widžecž hnieli, so tón ujebjeski Bóh, tón wodžer wſcheho, schož ho stanje na ſvěcze, naſchim uěmiskim wójskam w požledním cžazu tajke kražne dobyčeza wobradžit je; žu tola do města Riga, tak wažněho města ſa naſche wójnske možy w kraju kaž na morju, mits cžahmež mohli jako dobyčezerjo, a to wſchitko, hacž runje žu po ſiežbach te ujeſchecželske možy tak wjele wjetſche dyžli naſche, to wſchitko, hacž runjež Franzowſojo, a Žendželčenjo, Italszh a Rumuniszho ſo ſykej možu prouzuja, naž pſchewinmež. Po cžlowjskim měnjenju ſkoro njemóžna wěz, ſa wěrjazych kſchecžijanow pak wěste: Bóh je pomhał. Tehodla džak budž Bohu!

W tutym cžazu žnu w naſchich Božich domach žijovu džakům žwiedžen̄ žwyczili. Pſches wſchitkých ſkých ſaměrach naſchich ujeſchecželov, naž pſches hlođ pſchewinmež, móženiy tola pſches Božu pomoz ſ dowěrjnijom do pſchichodněho lěta ſtupicž w tej wěſtoſezi, ſo budže nam, hdž wſchow mudrje wužiwamy, dožahacž, ſchtož ſ ſeživjenju trjebanym. Staroſezow žnu ſebi wjele cžinili, ale Bóh je to radženje tola ſpožežit. — Džak budž Bohu!

To jene pak žeňe ujeſnjeniy ſabhež, ſo cžlowjek wot khléba jenož ujeje žiwý, ale ſo dyrbí ſo tež duſchi ſ jeje prawu pſcheponihacž; duſcha pak, ſchtož je jej trjeba, w Božim ſkowje naſaka. My ſtejimy w ſeže 1917 a žwyczimy lěža 400ſetuy jubilej naſcheje evangeliſkeje wěry. Najki kražný dar reformazijs,

ſo móžemiy ſe ſtudzenja Božeho ſkowa cžerpacž. W Božim ſkowje a žlubjenju naſaka duſcha ſwoje wokſchewjenje. Teho dla džak budž Bohu tež ſa tón dar reformazijs.

Pſches Bože ſkovo pak ſo cžlowjekoj tež ſažo jene nowe prawo poſkieža: to je ta žwobodnoſež žwědomija. Tuto prawo bjerjemy ſ Lutheroweje ruky, to cžemiy wožebje lěža ſebi prawje pſched woži ſtajicž a roſpomnicž, ſo býchmy ſo ſebi tež ſuhiſhwojili.

Šwědomije je žwobodne, t. r. wone njewotvížuie wot cžlowjskich ſarjadowanjow, ale je ſwjasane jenož na Božu wolu.

Hdy by ſo naſchim ſubym woſakam, kiž ſu jecži w ujeſchecželskich krajach, w Franzowſkej abo Žendželskej abo Ruskéj, dženža prajilo, wot dženžnischeho dnia ſeže žwobodni, uichtó wož wjazy ujeſadžeržuje, ſo ſo do domiſuj wročicze; pak byhu ſo uježelili, ſo njetrjebaju wjazy cžwili cžerpicž. Albo hdy ty jedyn cžlowjek jenemu khoremu, kotrež je hžo lětadloho nažwoje ſkova kžo ſwjasauj, prajil, ja cžu eže wužwobodžicž wot twojeje khoroseže a tebi ſtrowoſež ſažo dacž, pak jara by ſo tón jemu džakoval. To pak je jenož žadanie po wužwobodzenju cžela ſ učajkeho jaſtva. Pak wjele wažnijche dyrbjalo cžlowjekam tola byč, ſo by tež duſcha žwobodna byla, ſo byhu ſo ſwjaski žwědomija wotwjasale. To běſche ſa naſcheho Luthera wſchak pſchezo najwjetſcha cžwila, ſo jemu žwědomije ſ měrej pſchicž ujeſasche; pſchezo jeho myſl kſjudowasche: Bóh je jedyn žwycz Bóh, kiž cžlowjekow dla hréchow domaphta. Jeho sprawne ſmyžlenje ſo njemóžesche ſpolovicž ſ tym, ſchtož zyrkej tamneho cžaza jemu ſ ſmerovaniu žwědomija ſkieſe. Ale tež ſa ujeho pſchicž tón cžaz, hdžez jemu nowe ranje žwitasche, hdžez ſo jemu cžwila wot žwědomija wotewſa, njemuižh, jako w Božim

złotwje krażni wěrnośc̄ namaka, so Bóh njeje jenož jedyni żurowy Bóh, ale ja pokutnych hręschnikow Bóh hnady a luboſcze. To żo jemu pschezo mózniſho wujaznijowasche, swjaſſi winy, kiž kaž kamjenje na żwědominju leżachu, żo roſtorhachu, jeho wutroba běſche jaſo wjeſeka — žwobodna. To paſ, tuta žwobodnoſc̄ žwědominja, kotrūž w Božim złotwje namaka, da jemu móz i roſlamianju wsichtlich ſadžewkow, kiž cžlowjekam pſchistup f tutem ſudženju Božego złota ſahacžowachu. Kož móže drje druhdy cžlowjekoj jenož wulka operazijsa ponihac̄, taſ móže tež w żurowym cžažu jenož zyrkiwi Božej ſo perihac̄, hdyz ſo ſi njeje wuřeſnje to ſchfodne. A to běſche ſ Božej pomozu naſch Luther dokonjal. Zyrkej tamieho cžaža běſche taſ wuežila, ſo móže jenož w uje cžlowjek ſbože žwojeje dufche namakac̄, t. r. hdyz ſo cžlowjek poda zyłe do jeje ſchfita, cžini po jeje ſarjadowanjach a jej požliſhny wostanje na kožde waſchnje. Luther paſ běſche bóry ſchfody w tutej zyrkiwi ſpójnac̄, wožebje wuežbu, ſo móže bamž tež hréchi wodac̄, kotrež móže tola jenož Bóh ſam cžlowjekam wotpisheziež. Hijo do Lutheroweho cžaža ſu ſpýtali, twar zyrkiweje porjedziež — wſcho podarmo; ſu tež pýtali, ſo běſche poſlepſchenje jara niſne, ale ſo móžeſche ſo ſchfoda pſches nowotwar wotſtroniež, to hafle Luther ſpójna — a wón nowotwar ſapoeža. Tón měſchnit njeje žredniſt mjes Bohom a cžlowiſkej duſchu — prjedy běſche to ujeuijzy tón ſakladnju ſamjeni byl, ſo móže cžlowiſka duſcha jenož pſches měſchnita ſo Bohu pſchinięž, měſchnikej běſche wſchaf ſo pſches taſ mjenowanym ſatfament ordinazije tuta móz a tuto prawo wot zyrkiwe datu, a na tuthym ſakladnym ſamjenju ſo dale tón zyły twar zyrkiwe twarjeſche — to běſche nětk tón nowy ſakladny ſamjeni, na kotrejymž Luther žwoju zyrkej natwari; ta cžlowiſka duſcha je žwobodna, ſama móže teho dla ſo ſo Bohu bližiež a ujetrjeba žanhych cžlowiſkich ſredníkow, wjele bóle trjeba jaſo žredniſta jenož Ssyna Božego, Jeſuža Khrystuža. Tehodla paſ tež bamž nima wſchehomóz, kaž zyrkiwne wuežby to měnjaču, wſchehomóz na cžlowiſkich duſchach, paſ tež na žwětnych možach a wyschnoſczech. Luther pſchecziwo temu wjele bóle poſtujuje ſ tej jednorej ſcheczijskej wěrnoſc̄, ſo ſcheczijskstwo ujeſnaje wožebje duchownych cžlowjekow a na druhiej stronje bóle žwětnych cžlowjekow, wjele bóle wſchitzu ſcheczenju ſu duchowneho ſchtanta. Pſches ſcheczenizu, pſches evangelijs, pſches wěru ſmí my duchowni, ſcheczijski lud. — To paſ běſche, jaſo by ſ tym ta twjerdžiſna zyrkiwe ſo roſtſelita. Teje měſchniskeje mož ſo hač dotal njeběſche nichtó dótluhy; hdyz paſ měſchnit žwoje prawo ſhubi, tež ſa bamža žaneho města wjazy njeje. Taſ Luther ſam ſwjaſſi roſtorze, kiž jeho ſi bamžiſkej zyrkiwu wjasachu — jedyn nowy duchowny žwēt ſo narodzi, zyrkej ujemóže nikomu żadny ſchfit poſkieziež, ale w duchownych wězach je cžlowjek ſam pſched Boha ſtajen ſe žwojim žwědominjom, ſo jenož na hnady w Khrystužu ſepjerajo. ſcheczijsana nima žaneho druhego cžlowjeka žwědomie žudziež, ſcheczijsan ſam je Bohu ſamolivit. Taſ ſo žwēt pſchewinjaza móz wěriazeho ſcheczijsana ſjewi, wěra cžini cžlowjeka žwobodnega, a hdzež je žwobodnoſc̄, tam je žiwenje, tam móže ſo tež ſnutschowny cžlowjek hibac̄ a móže ſo ſhreč ſu żlonzu Božego złota, Božeje hnady a luboſcze, móže roſc̄ a pſchibylac̄ a ſo widoſpolnjeſc̄ pſchezo bóle a bóle.

II.

Luther běſche ras prajit, ſo to duſchi niežo njeponha, hdyz ſo cželo žwiatu draſtu woblecze, kaž to měſchnizy cžinja, tež niz, hdyz wón w zyrkiwach abo w žwiatych měſtnach je, tež niz, hdyz ma wón žwój wobſhad ſe žwiatnii wězami atd., wjele bóle na wěrje je wſcho ležane. Hdyz ſchtó jenemu druhemu wěri, wěri jemu tehodla, dokelž ma jeho ſa pobožnego a ſprawnego. To je ta najwjetſha cžecž, kotrūž móže jedyn cžlowjek druhemu wo-

pokajac̄. Taſ tež, hdyz duſcha krucze wěri do Božeho złota, ma wona Boha ſa ſprawnego, to rěka: Bóh ſam je jej prawa měra ſa wſchě ſkutki a myſle; wona ſebi uječzini ſama pſchibohow, ale dže ſa Božej wěrnoſc̄. S teho paſ ſezhujie, ſo, kaž móže wěrnoſc̄ jenož jene býz, cžlowjek ujemóže žwoju žwobodnoſc̄ ujewužitnje wuziwač, ale dybti ſo wjele bóle ſo Božej wěrnoſezi džerzec̄, to je po Božej woli ſo ſadžerzec̄, žiwy býz. Taſ je to cžlowiſte ſhwědomie ſwiaſane na Boha. Ty ſznamo prajis: Ujeſběhujie ſo taſ jaſo cžlowiſka žwobodnoſc̄? — Hlaj, žwědomje je cžlowjekoj wot Boha date, Bóh ſam je žwój ſakon cžlowjekoj do wutroby, do žwědominja ſapiňa, w Boži namakach tehoodla tež jenož žwój měr. Tehodla ſu tež potom hafle prawje žwobodny, hdyz ſu ſo Bohom pſches jene, hdyz ſo ponizje pokorjesc̄ pod Božu wolu.

Cžlowjek cžlowjeka ſi wjetſha ſudzi po jeho ſkutkach. Tola ſkutki cžlowjeka hiſhce dobreho uječzinja. Luther nem teho dla we žwojim pižmje: Wo žwobodz ſcheczijsana praji: „Dobre a pobožne ſkutki ſenje dobreho a pobožnego cžlowjeka ujemčzinja, wjele bóle jedyn dobry a pobožny cžlowjek cžini dobre a pobožne ſkutki“. „Sle ſkutki ſenje ſteho cžlowjela ujewužinja, ale ſly cžlowjek cžini ſle ſkutki.“ Schtomu ujeroſtu na płodach, ale na wopak, płody na ſchtonach, ſajtž je miſchte, tajſe ſu jeho ſkutki. Taſ wěra cžini pobožnego a dokonja tehoodla dobre ſkutki. Tite ſkutki paſ ſo uječzinja, ſo by cžlowjek pſches to někaſki wužitk abo žwoju ſbóžnoſc̄ ſebi dobył — tu ma wón hižo pſches wěru — ale tehoodla ſo cžinja, ſo by cžlowjek ſo Bohu ſpodobaſ. Boh paſ ma žwoje ſpodobanje na luboſczi. Tehodla dybimy tež mjes ſobiu ſenaje miſle býz, jedyn druhemu žlužiež, a koždy ſedžbowac̄ už ſam na ſebje a na žwoje, ale na druhoho a ja tež je jemu niſne. Ujeje dha tež Khrystus tu žiwy był, ſkutkowak a wumrjeſ — tola už ſ temu, ſo by pſches to pobožny a ſbóžny był, ale jenož ſ temu ſo by naſche naſlepſche nam wobradził. Tehodla je wón, hač runjež je był žwobodny, tola naſche dla wotrocžkow ſchtalt na ſr wſat. (Liſt na Filip. 2, 7.) S teho widzimy, ſajka nadobna wěz je ſcheczijske ſiženje. Wſchitke dobre ſkutki, kotrež ſo pſches wěru w naſ ſupłodža, ſu žwobodne žlužby ſi lěpſhemu bližſchemu, ſo by tón ſo poſlepſhował. Taſ móže ež Luther nam žwobodnoſc̄ ſcheczijsana taſ wopiąc̄: „Kſcheczijan je ſe žwobodnym ſkijesom na wſchech wězach a ujeje nikomu poſoddany.“ a „Kſcheczijan je žlužomny wotrocž ſa wſchitke wěz a koždemu poſoddany.“

Bóh chył nam dac̄, ſo my ujebychmy ſenje wotwizni byli we naſhim žwědominju wot cžlowjekow a cžlowiſkich ſarjadowaniow, wjele bóle pſches wěru jenož wot Boha a Božeje wole, ale runje tehoodla w luboſczi žlužili naſhim ſobuežlowjekam, ſo býchmy ſo Bohu ſpodobaſi jaſo Bože džecži. Samjeni.

Wo žwobodze ſcheczijsana.

(Poſkraſzowanje.)

19. To budź nětko doſež prajene wo ſniutkowym cžlowjeku, wo jeho žwobodze a hłownej prawdoſci, kotrąž žaneho ſakonja ani dobrzych ſkutkow ujetrjeba, haj, jej je ſchfodne, hdz by ſchtó chył pſches to ſo ſhroblicz, wiſprawneny býz.

Nětko na druhı džel pſchindžem, na ſwontownego cžlowjeka. Tudy chzem ſchitkem tym wotmowlivic̄, kiž ſo prjedawſkich rěčow dla poſhorschuja a ſu ſwicžen prajic̄: „Haj, hdyz wſhat wěra wſchě wěz ſpſchima a jeniczzy dokonja doſpolnje ſpobožnic̄, ezechodla ſu wſhat dobre ſkutki pſchikſane? Duž chzem dobreje

mýšle bycz a niežo nječiniež." Ně, luby čłowjecze, niz tak! By drje tak bylo, byli ty jenicžh smutskowny čłowjek byl a zyle smutskowny a duchowny ſo ſežnił, ſchtož ſo haež do ſudneho dnia njeſtanje. Na ſemi je a wostanje jeno ſaběhowanje a pſchibwanje, kotrež ſo w tamnym ſvěcze dokonja. Tehodla to ja poſchtoſ primitas spiritus mjenuje, to ſu přenje plodny ducha. Tehodla ſem ſluſcha, ſchtož je horka prajene: Kſchecžan je ſlužobny wotroczk a kózdemu poddany; runje hdzež je ſvobodny, nježmě nničo ežiniež; hdzež je ſ wotroczkom, dyrbi wſchelakore ežiniež. Kac ſo to ſtava, chzemh poſladaež.

20. Runjež je čłowjek smutskownje po duſchi pſches wěru doſpolnje wusprawnjeny a mi wſchitko, ſchtož dyrbi mēcz, nimo teho, ſo dyrbi tuta wěra a doſpolnoſez pſchezo pſchibwanacž hacž do tamneho živjenja, to tola hiſcheze w tutym eželnym živjenju na ſemi wostawa a dyrbi ſam ſwoje eželo wodžicž a ſ ludžimi wobkhadžecž. Tudy nětko ſkutki ſapocžinaju: tu nježmě wón proſdný khodžiež; tu ma woprawdze eželo ſ poſeženjom, ſtražowanjom, dželami a wſhem poměruthm ſublanjom honjene a ſwicžowane bycz, ſo by smutskownemu čłowjeku a wěrje požluſhny był a ſo runy ſežnił, njeſadžewal ani ſo njeſchecžiwiaſ, kaž je jeho waſchuje, hdzež ſo njemuſuje. Pſchetož smutskowny čłowjek je ſ Bohom ſjena, wježek a ſloſchtyn Khrystuſha dla, kiž je jemu tak wjele ežinił, a wſchón jeho lóſcht w tym ſteji, ſo chze ſažo Bohu tež darmo ſlužiež we ſvobodnej ſuboſeži; tudy namaka we ſwojim ežele pſcheziwym woli, kotrež chze ſvětej ſlužiež a pytacz, po ežiniž ſu lóſchtuſie. To njemóže wěra ežerpiež a lehnie jemu ſ lóſchtom ſo na jeho ſchiju, jo ſlužiež a jemu wobaracž, kaž ſw. Pawoł praji ſ Roniſ. 7, 22: „Ja wſchak mami ſpodobauje na Božej woli po ſmutskownym čłowjeku, tak namakam druhu woli we ſwojim, ežele, kotrež chze nje ſ hréchanii jimacž.“ Dale: „Ja klostam ſwoje eželo a poſoujnam jo ſ požluſhnoſeži, ſo bych ſam do poroka njeſahladuſ, kiž dyrbiu druhich wuežiež.“ Dale ſ Galat. 5, 24: „Wſchitzh, kotsiž Khrystuſkej pſchibkuſcheju, kſhižuju ſwoje eželo ſ jeho ſlymi lóſchtaſi.“ —

21. Ale te ſame ſkutki njeđyrbia ſo ſtacž w tym měnjenju, ſo pſches to ſo ežłowjek pſched Bohom ſpobožni, pſchetož to wopacžne měnjenje njemóže wěra ežerpiež, kotrež jenicžh je a bycz dyrbi pobožnoſez pſched Bohom; ale jeno w tym měnjenju, ſo by eželo požluſhne byvalo a ſo ežiſežilo wot ſwojich ſlych lóſchtow, a woſo jeno na ſle lóſchtu hlaſalo, je wuhiacž. Pſchetož, dokež je duſcha pſches wěru ežista a Boha ſubuje, chze rad, ſo bych u tež wſchě wěžy ežiſte byle, najprjedy jejne ſamžne eželo, a ſo by kózdy Boha ſ njeſ ſuboval a khwaliſ. Tak ſo ſtava, ſo ežłowjek ſameho ſwojego ežela dla njemóže proſdný khodžiež, a dyrbi pſchi tym ſo we wjele dobrých ſkutkach ſwicžowanacž, ſo by jo njuſowaſ; a tola nježku dobre ſkutki prawe ſuklo, ſ kotrehož by pobožny a prawy był pſched Bohom, ale ſo by je ežinił ſe ſvobodneje ſuboſež bjes ſaplaczenja, Bohu ſo ſpodoſacž; ničo druhé njeje w tym pytane a widžane, hacž ſo by ſo Bohu ſpodoſaſ, kotrehož woli by rad ežinił nanaſlepje. Šteho wſchak móže kózdy ſam měru a mudroſez wſacž ſ pojimanju ežela; pſchetož wón ſo poſeži, ſtražuje, džela, kaž wjele widži, ſo je eželu njuſne, ſo by jeho ſamopaschnoſez ſludžil. Eži druhý pak, kotsiž měnja, ſe ſkutkami ſo ſpobožniež, nimaju na pojimanje ſedžbu, ale jeno na ſkutki hlaſaju a měnja, hdž ſu tychžamých jeno mnohe a wulke ežinili, dha je derje ežinjene a bych u ſo ſpobožnili, ſ khwilemi hlowy ſamaju a pſchi tym ſwoje ežela nieža. To je wulka hlupoſež a njeniudroſež kſchecžanskeho živjenja a kſchecžanskeje wěry, ſo chzedža bjes pſches ſkutki pobožni a ſbóžni ſbywacž.

(Pſchichodnje dale.)

Dobre ſkutki ſu wupłód wěry.

Hlóž: Bóh chzył ſ nam ſ hnadu pſchistupiež atd.

Hdyž wěra wužwobodžila
je poſuje wěrjazeho,
wón dale ſepje poſnawa,
ſchto ſchibkuſchuoſež je jeho.
A dokež nowe živjenje
je we nim ſefhadžalo,
je jeho nětko wježele,
ſo by ſo poſkaſalo
we ſkutkach ſeſeži Božej.

Šu wopokaſma wěry to,
ſo dželawu ſy w Božu;
bycz proſny njeſhodži eži ſo,
kaž to ſu ludžo muoſy,
ſiž drjewam ſo dže rumaju
bjes ploda zyle hoſhym;
ně, dobre ſkutki ſnamjo ſu,
ſo w živjenju ſy nowym,
eži ſ Boha wobradženym.

A prenički to Duša ſu
pſchi ſtajnu ſi pſchibwanju
we dželawoſeži twojej tu,
hdzež ſtejich ſ zohuowanju
ſa bratrow ſwojich potřebných;
jim ſlužiſch rad a ſvěru
a wotroczk tak ſy ludži wſchěch,
hdž widžeež dawasch wěru,
eži ſefhadžamu ſ Boha.

Bóh w Khrystuſku eže ſubuje
a je eže wužwobodžit,
tež ſ wěru žiwej do tebje
je horzu ſuboſež plodžit. —
Duž ſlužiež dyrbiſch bližſhemu;
eže wěra ſ ſlužbje nucži
pſchi ſohuowanym živjenju
a wſchědnie ſ nowa wueži,
ſo — do ſu iſt ty ſy Boži! —

Schtož ſ Jeſuſom dže, tón njebudže khodžiež w ežemnoſeži.

Hlóž: Duſche pſchecželo, Bože jehnjarſko. —

Jeſu, přjedy dži, nam tu na ſemi; wodnjo, w noz̄y, w ſtrache, w nuz̄y njeſopushež mje, nječiū ſuſh; wjedž mje, luby mój, pomožniſko, pój!

Chze ežert ſphytowanacž, chzył joh' wotehuacž, hdž wón ſiſhežo ſyčeže wlečze, dha nječ dyrbi ſam ſežkuje; budž ty bliſto mi, knjež we wutrobi!

Pomhaj wojowacž, w wěrje twjerdze ſtacž, hréſhnym lóſchtam ſvěru eželacž a ſo hréchow draſtu ſlěkacž; twoje kaſnje mi ſtaj wſchě pſched woeži!

Daj mi požluſhnu, ſylnu wutrobu; w kózdej, tež najwjetſchej ſrudžbje daj mi troſcht we twojej wuežbje, ſe wſchej' ſaſoſež, pomhaj, wuviędž mje!

S twojoh' ežela, kriče, hréchow wodacže daj mi doſtač ſ lutej hnady! Wodaj mi wſchě moje padu. Nječ pſches twoju ſrej, ſo mnu derje ſtej!

Hdyž je wutroba, psches kschijz srudzena, połna styska, krwawi, boli — dha njech twojej radze jwoli; s nisy, s czerpiejow, wjedz do njebjeżow!

Twojoch' Ducha móz,jaczej moju uóz; k dobrym skutkam njech mje czéri, zdżerži, pożylui we wéri, Jezu, wobstajni, to daj s hnady mi!

K twojej wutrobi wsmi mje, wobradz mi twoje żywiate żohnowanje, duski blijske swarnowanje, schkit najszynijski budz a wostan mi!

Widzecz daj żo mi, s dusche wóczkami! Dowérnię chzu k tebi hladacz, k twojej hnadze dele padacz, wumóžniko mój, węcznię bjeż chzu twój!

Wumóžniko mój! Smil żo, ke mni pój. Tebe proschu, hréshnik khudy: Wumóž mje se wşcheje nisy. Ssufnju prawdoscze wodżej, wobleeż mje!

Draſtu ſboža daj, Wótza poſasaj; pschiwiedz ty mje k twojom' blidu, — o, jo twoju kraſnoſež widžu! Sswétlo, poſaz żo, ſchadzej s noweho!

Lubosz njebjeſka pój k nam! — hréshnika — wumohla by s hréshnoph' pada; o, kaf wulka twoja hnada! Kralo njebjeſki! węczny dżak budz Czi!

Dusche Šbóžniko, o kaf wjeſlu żo na tu paſtwu w twojim raju, kotrež twoji wuzinaj! Pomhoj, wjedz mje tam k żóru ſboža žam!

Lubosz njebjeſka! wjedz mje se žweta k Wótzej! — tu żo duski styscheze. — Pomhaj k méréj, wumóž Khryſcheze! Twojej ruzi mi poſtečz, najlubſchi!

Wjedz mje sbóžny pucz, w twojim ſłowje wuež; wjedzecz mje po czeſkej czéri, — dha troscht sbóžny daj we wéri! Wotewr s hnady mi, raj twój njebjeſki!

Kralo njebjeſki! Pój twój schkit naž wsmi; žwětlo twoje njech nam žweczi, czini naž wſchitkich Bože džeczi, kif žu pschi tebi sbózne w węcznoſeži!

S zyſej wutrobu ezi żo dowérju; tam pschi twojim sbóžnym ludu tebe węcznię kħwalicž budu ja wſchu dobrotu, wopokaſanu!

W.

Se Šerbow, ja Šerbow.

S pola. Redaktorej psiche mjes druhim tež jedny herbski woſak s jeneho lazareta nad Rheinom a to herbski, ſchtož redaktora wožebje ſivježela. Redaktor podawa jeho list tu zyly, — wuwſate žu jenož učkotre zyłe wožobinske rynežki, — a to tehdla, dokež žu jeho ſlowa tak ryez jeno doſlowo k tym naſtaſkam: „Pſchivěra abo wéra?“ Pschi tym s doborom ſhonimy, ſo žu tute njebjeſke liſty, jeli ſo žo piſać njeſyli, tola tež w herbskej ręczy roſſchérjene. Redaktor wuſnawa, ſo by jenu lubſcho bylo, jeho pólnoſchér by ſo myliš, hacž ſo by to woprawdze temu tak bylo. Pschede wſchém paſ poſaže tón list to, ſchtož kóžda maež, kóžda mandželſka a hewak kóždy žwojim woſakam žobu dacž dyrbjaſ jačo tu najlepſchu brón a jačo tón najszynijski ſchkit; to je: ſruta wéra do Boha, kotrež ſo dowérjo do Božeje ruki khrobli wojuje a kotrež ſo w žmijertnej nisy spuscheza jenož na Boha žanteho! Tón pólnoſchér psiche: Ssmy wſchak kujeszej fararzej njeſuath, a tola ſnaju kujesa fararja wot studentſkich ſet žem, a duž dowolſtni ſebi, tute rynežki piſacž. Potom widyri ta žalozna wójna, w kotrež ſym tež 30 měſazow w Franzowſkej žobu wojoval, napoſledk w Flandernſkej.... Ssmy 5. žijeniza czeſko ſkoril a pschiindžech do lazareta. Tak buch hiſcheze tutón kročez psches Božu hnadnu ruku psched tutej žalostnej žmijerežu wukhowany.

O knjes farar, kaf husto žym ſo we Waschim „Pomhaj Bóh“ natwaril a troscht a pomoz pytaſ a tež naſaſaſ, a to wo-

žebje w poſlednich czeſkich dnjach! Pschezo ſaſo a ſaſo žym te poſlidle ežiſla ežital, kotrež hiſcheze pschi ſebi mějach! Ach, ſak žu mje tute ſlowa pschezo ſaſo natwarile: „Póh njevo- puſchezi teho, kif žo jemu dowěri!“ Haj, ſo žu woprawdze troschtowaze ſlowa. „Schtóž Bohu wſón ſo dwéri, Bóh teho niſdy njepuſchezi!“

Wot 5. auguſta žem žane ežiſlo wjazy doſtaſ njeſzhy a tež žadym list s ſubeje domiſny, a tak žym pſcheze ſaſo w tutych ežiſlach ežital. Sajimalo mi tež je: „Pſchivěra abo wéra?“ Žeziž mje njebjeſke liſty nastupa. Žym je ež teho ſola towarſchow naſeſchoł a to w wſchelatich ekſemplarach. Hewak paſ nječo doſpoſniſche wo tutych liſtach piſacž njeſyli, dokež žadny w rukach niniam. Ssmy ſo tež husto džival, ſo je lud hiſcheze tak ſablaſnjeny a može tajkim liſtam ſo dowěriež, ſchtož je tola jenož pſchivěra a pohauſtwo. (Tute rynežki dyrbjaſe po prawom ſ hoſrskim piſnikam ežiſhežane bjež. Schiož pólnoſchér tu hižo piſa, je ſo w „Pomhaj Bóh“ po 5. auguſeze nadrobnischo roſjažniſlo a naſaka tu žwoje pólnoſchère wobkručenje. Red.)

Tak džakuju ſo hiſcheze junkrōež ſa natwarjaze ſlowa a nadžiſam ſo, ſo pſchichodni nježelu ſaſo jene ſo tutych ſopjenow doſtanu.

Najwutrobnischi poſtron! Na ſtrone ſaſowidženje w ſubej domiſnye!

K tomu jeno to jene hiſcheze: Kaf by bylo, hdy bježu ſubi ſcerbjo naſhe ſerbſte „Pomhaj Bóh“ hiſcheze porjadniſcho a huſežiſcho do ſola, abo do zyla žwojim woſakam žali. Ežiſlow by we wudawarnjach doſez bylo. Ale tež tak móhli ežiniež, ſo kóždy žwoje nježelu ſopjenko, je wuzitawſchi, woſakam pôſežele. Tak wono dwójzy a trojzy žwojy nadawſ dokonja. A kaf to, to praji tutón list!

Mały Budyschinik ma ſaſo duchownego. Knjes faraſki wifar Dobruſky bu tam ſo duſchowpaſtryjom.

Lutherowe ſlowa.

64.

W hospodařſtwje derje njeſteji, hdyž muž pſchiwoža a žona ſady wetnoſcha.

65.

Wotrocžy a džowiſi w domje maju ſo lepje hacž jich knježa a knjenje žame; pſchetož nimaja, dokonjawſchi žwoje dželo, dalscheje hoſpodařſteje staroſeže. Je dželo hotowe, jędza a piſa a ſpěvajti ſebi pěžnicžku.

66.

Hdyž ma muž žwoju žomu ſubo, dha je jemu najrjeniſcha a najlubſcha.

67.

Luba džowka, džerž ſo pſchezo tak pſched twojim mužom, ſo ſo wjeſzeli, hdyž na domipuczu ponoſchě ſwojeho doma woſlada. A hdyž je muž ſe žwojej žomu tak žiwy a ſi nej tak woſkhadža, ſo jeho njerad woteńež widži a ſo wjeſzeli, hdyž ſaſo domoj pſchiindže, dha derje ſteji.

68.

Sahe ſtaracž a ſo mlody woženiež, njeſože niſkoſho facž.
J. K.